

جمع‌بندی شیمی کنکور

۱۰. لغت‌های مهم شیمی کنکور

فصل ۱ دهم

ردیف	لغت و یا قید
۱	آخرین تصویری که وویجر ۱ پیش از خروج از سامانه خورشیدی از زادگاه خود گرفت، عکس کره زمین از فاصله تقریبی ۷ میلیارد کیلومتری بود.
۲	ایزوتوب‌های هر عنصر خواص شیمیایی یکسان خواص فیزیکی وابسته به جرم متفاوت دارند.
۳	عنصرها به صورت ناهمگون در جهان هستی توزیع شده‌اند.
۴	برخی دانشمندان بر این باورند که سرآغاز کیهان با انفجاری مهیب (مهبانگ) همراه بوده است.
۵	اولین عنصرهایی که پا به عرصه جهان گذاشتند، به ترتیب هیدروژن و هلیوم بوده‌اند.
۶	اغلب در یک نمونه طبیعی از عنصری معین، اتم‌های سازنده جرم یکسانی ندارند.
۷	ایزوتوب‌های ناپایدار، پرتوزا هستند و اغلب بر اثر تلاشی افرون بر ذره‌های پر انرژی، مقدار زیادی انرژی نیز آزاد می‌کنند.
۸	اغلب هسته‌هایی که نسبت شمار نوترون‌ها به پروتون‌های آن‌ها برابر یا بیش از ۱/۵ باشد، ناپایدارند و با گذشت زمان متلاشی می‌شوند.
۹	تکسیم (^{99}Tc) نخستین عنصری بود که در واکنشگاه هسته‌ای (راکتور) ساخته شد.
۱۰	همه ^{99}Tc موجود در جهان باید به طور مصنوعی و با استفاده از واکنش‌های هسته‌ای ساخته شود.
۱۱	اورانیوم شناخته شده‌ترین فلز پرتوزایی است که یکی از ایزوتوب‌های آن (^{235}U)، اغلب به عنوان سوخت در راکتورهای اتمی به کار می‌رود.
۱۲	یکی از مراحل مهم چرخه تولید سوخت هسته‌ای، غنی‌سازی ایزوتوبی است.
۱۳	اغلب افرادی که به سلطان ریه دچار می‌شوند، سیگاری هستند.
۱۴	اتم‌ها بسیار ریزند به طوری که نمی‌توان آن‌ها را به طور مستقیم مشاهده و جرم آن‌ها را اندازه‌گیری کرد.
۱۵	گرم، رایج‌ترین یکای اندازه‌گیری جرم در آزمایشگاه شناخته می‌شود.
۱۶	به دلیل اینکه خورشید و دیگر اجرام آسمانی از ما بسیار دور هستند، ویژگی‌های آن‌ها را نمی‌توان به طور مستقیم اندازه‌گیری کرد.
۱۷	گستره پیوسته رنگی حاصل از تجزیه نور خورشید، هنگام عبور از قطره‌های آب موجود در هوا، شامل بی‌نهایت طول موج از رنگ‌های گوناگون است.
۱۸	بسیاری از نمک‌ها شعله رنگی دارند و رنگ شعله فلز لیتیم و همه ترکیب‌های آن به رنگ سرخ است.
۱۹	اتم هیدروژن به عنوان ساده‌ترین اتم، تنها دارای یک پروتون در هسته و یک الکترون پیرامون آن است.
۲۰	برای الکترون در یک اتم برانگیخته، نشر نور مناسب‌ترین شیوه برای از دست دادن انرژی است.
۲۱	انرژی نیز همانند ماده در نگاه ماکروسکوپی، پیوسته اما در نگاه میکروسکوپی، گسسته یا کوانتموی است.

لغت های مهم شیمی کنکور

۲۲	در مدل کوانتومی اتم، انرژی الکترون با فاصله آن از هسته اتم رابطه مستقیم دارد و با افزایش فاصله الکترون از هسته، انرژی الکترون افزایش می‌باید.
۲۳	قاعده آبا آرایش الکترونی اتم اغلب عنصرها را پیش‌بینی می‌کند اما برای اتم برخی عنصرهای جدول نارسایی دارد.
۲۴	در لایه ظرفیت همه گازهای نجیب (به جز هلیم که در تنها لایه الکترونی خود، دو الکترون دارد) هشت الکترون وجود دارد.
۲۵	هر ترکیب یونی از لحاظ بار الکتریکی خنثی است؛ زیرا مجموع بار الکتریکی کاتیون‌ها با مجموع بار الکتریکی آنیون‌ها برابر است.
۲۶	بسیاری از ترکیب‌های شیمیایی در ساختار خود هیچ یونی ندارد و ذره‌های سازنده آن‌ها مولکول‌ها هستند.

فصل ۲ دهم

ردیف	لغت و یا قید
۱	لایه فیروزه‌ای پیرامون زمین، اتمسفر زمین یا همان هوایکره است که اغلب هوا نامیده می‌شود.
۲	میان گازهای هوایکره، واکنش‌های شیمیایی گوناگونی رخ می‌دهد که اغلب آن‌ها برای ساکنان این سیاره سودمند هستند.
۳	فشار گازهای موجود در هوایکره در همه جهت‌ها بر بدن ما و به میزان یکسانی وارد می‌شود.
۴	با افزایش ارتفاع از سطح زمین، فشار هوا پیوسته کاهش می‌باید.
۵	در بسته‌بندی برخی مواد خوارکی از گاز نیتروژن استفاده می‌شود.
۶	بخش عمده هوایکره را دو گاز نیتروژن و اکسیژن تشکیل می‌دهد.
۷	اولین گازی که در تقطیر جزءیه جزء هوا مایع جدا می‌شود، گاز نیتروژن است.
۸	هلیم به عنوان سبک‌ترین گاز نجیب، بی‌رنگ، بی‌بو و بی‌مزه است.
۹	اکسیژن یکی از مهم‌ترین گازهای تشکیل‌دهنده هوایکره است که زندگی روی کره زمین به وجود آن گره خورده است.
۱۰	اکسیژن در ساختار همه مولکول‌های زیستی مانند کربوهیدرات‌ها، چربی‌ها و پروتئین‌ها یافت می‌شود.
۱۱	اکسیژن گازی واکنش‌پذیر است و با اغلب عنصرها و مواد واکنش می‌دهد.
۱۲	اغلب فلزها مانند آهن در شرایط مناسب با گاز اکسیژن می‌سوزند.
۱۳	یکی از ویژگی‌های مهم واکنش‌های شیمیایی این است که همه آن‌ها از قانون پایستگی جرم پیروی می‌کنند.

۱۴	اغلب فلزها در طبیعت، به شکل ترکیب یافت می‌شوند که بخش قابل توجهی از آن‌ها به شکل اکسید است.
۱۵	رفتار همه فلزها در برابر اکسیژن یکسان نیست.
۱۶	برخی از فلزها مانند آهن در واکنش با اکسیژن دو نوع اکسید تشکیل می‌دهند.
۱۷	کربن دی اکسید مهم‌ترین گاز گلخانه‌ای است که نقش بسیار تعیین‌کننده‌ای در آب و هوای کره زمین دارد.
۱۸	نور خورشید هنگام گذر از هواکره با مولکول‌ها و دیگر ذره‌های آن برخورد می‌کند و تنها بخشی از آن به سطح زمین می‌رسد.
۱۹	هیدروژن، فراوان‌ترین عنصر در جهان است که به صورت ترکیب‌های گوناگون یافت می‌شود.
۲۰	استفاده از سوخت هیدروژن نسبت به سوخت‌های زغال سنگ، بنزین و گاز طبیعی آلینده کم‌تری تولید می‌کند.
۲۱	مولکول‌های اوزون موجود در لایه استراتوسفر، مانع ورود بخش عمدۀ‌ای از تابش‌های فرابنفش خورشید به سطح زمین می‌شوند.
۲۲	گاز نیتروژن، اصلی‌ترین جزء سازنده هواکره است که واکنش‌پذیری بسیار کمی دارد و به‌طور معمول با اکسیژن واکنش نمی‌دهد.
۲۳	در برخی کشورها از اتانول (C_2H_5OH) به عنوان سوخت سبز به جای سوخت‌های فسیلی استفاده می‌شود.
۲۴	بخش عمدۀ گاز طبیعی را متان تشکیل می‌دهد.

فصل ۱۳ دهم

ردیف	لغت و یا قید
۱	آب اقیانوس‌ها و دریاهای مخلوطی همگن است که اغلب مزه‌ای شور دارد.
۲	جانداران آبزی سالانه مقدار بسیار زیادی از گاز اکسیژن محلول در آب را مصرف می‌کنند.
۳	جانداران سالانه مقدار بسیار زیادی از ترکیب‌های کربن‌دار را وارد بخش‌های گوناگون کره زمین می‌کنند.
۴	یون کلرید (Cl^-) بیش‌ترین فراوانی را در میان یون‌های موجود در آب دریا دارد.
۵	یون سدیم (Na^+) بیش‌ترین فراوانی را در میان کاتیون‌های موجود در آب دریا دارد.
۶	یون سولفات (SO_4^{2-}) بیش‌ترین فراوانی را در میان یون‌های چنداتومی موجود در آب دریا دارد.

۷	بیشتر آب‌های روی زمین، شور است و نمی‌توان از آن‌ها در کشاورزی و مصارف خانگی و صنعتی استفاده کرد.
۸	آب باران در هوای پاک تقریباً خالص است، زیرا هنگام تشکیل برف و باران، تقریباً همه مواد حل شده در آب از آن جدا می‌شود.
۹	در برخی از آب‌های آشامیدنی مقدار یون‌های حل شده به قدری زیاد است که مزء آب را تغییر می‌دهد.
۱۰	در مراکز تأمین آب آشامیدنی سالم، به آب مقدار بسیار کمی یون فلورید می‌افزایند؛ زیرا وجود این یون سبب حفظ سلامت دندان‌ها می‌شود.
۱۱	برخی محلول‌ها مانند سرم فیزیولوژی رقیق و برخی مانند گلاب دوازه غلیظ است.
۱۲	حلال جزئی از محلول است که حل شونده را در خود حل می‌کند و شمار مول‌های آن بیشتر است.
۱۳	غلظت بسیاری از محلول‌ها در صنعت، پزشکی، داروسازی، کشاورزی و زندگی روزانه با درصد جرمی بیان می‌شود.
۱۴	هنگام بیماری توازن غلظت برخی گونه‌ها در خون به هم می‌خورد.
۱۵	انحلال‌پذیری، بیشترین مقدار از یک ماده است که در ۱۰۰ گرم حلal در دمای معین حل می‌شود.
۱۶	اغلب سنگ‌های کلیه از رسوب برخی نمک‌های کلسیم دار در کلیه‌ها تشکیل می‌شوند.
۱۷	پیوند هیدروژنی قوی‌ترین نیروی بین مولکولی در موادی است که در مولکول آن‌ها، اتم هیدروژن به یکی از اتم‌های F یا N یا O با پیوند اشتراکی متصل است.
۱۸	آب فراوان‌ترین و رایج‌ترین حلal در طبیعت، صنعت و آزمایشگاه است؛ زیرا می‌تواند بسیاری از ترکیب‌های مولکولی و یونی را در خود حل کند.
۱۹	برخی مواد شیمیایی مانند اتانول و استون به هر نسبتی در آب حل می‌شوند.
۲۰	گشتاور دوقطبی اغلب هیدروکربن‌ها ناچیز و در حدود صفر است.
۲۱	اغلب محلول‌های موجود در بدن انسان، محلول‌های آبی هستند.
۲۲	همه جانوران از جمله ماهی‌ها برای زنده ماندن به اکسیژن نیاز دارند.
۲۳	یکی از مهم‌ترین یون‌هادر الکترولیت‌های بدن، یون پتاسیم (K^+) است.
۲۴	از آنجا که بیشتر مواد غذایی حاوی یون پتاسیم هستند، کمبود آن به ندرت احساس می‌شود.
۲۵	در میان صنایع، صنعت کشاورزی بیشترین حجم آب مصرفی را به خود اختصاص داده است.

جمع‌بندی شیمی‌کنکور

فصل ۱ یازدهم

ردیف	لغت‌ها و قیدها
۱	گرما دادن به مواد و افزودن آن‌ها به یکدیگر سبب تغییر و گاهی بهبود خواص آن‌ها می‌شود.
۲	همه مواد طبیعی و مصنوعی از کره زمین به دست می‌آیند.
۳	به تقریب جرم کل مواد در کره زمین ثابت است.
۴	عنصرها در جدول دوره‌ای براساس بنیادی‌ترین ویژگی آن‌ها یعنی عدد اتمی (Z) چیده شده‌اند.
۵	همه عنصرهای گروه ۱۴ جدول دوره‌ای، رسانای جریان الکتریسیته هستند.
۶	عنصر ژرمانیم ^{32}Ge همانند عنصر سیلیسیم (^{14}Si) رسانای الکتریکی کمی دارد و در اثر ضربه خرد می‌شود.
۷	بیش‌تر عنصرهای جدول دوره‌ای را فلزها تشکیل می‌دهند که به‌طور عمده در سمت چپ و مرکز جدول قرار دارند.
۸	هر چه شعاع اتمی یک فلز بزرگ‌تر باشد، در شرایط معین آسان‌تر الکترون از دست می‌دهد، خصلت فلزی بیش‌تری دارد و در نتیجه فعالیت شیمیایی آن بیش‌تر است.
۹	هر چه شعاع اتمی یک نافلز کوچک‌تر باشد، در شرایط معین آسان‌تر الکترون جذب می‌کند، خصلت نافلزی بیش‌تری دارد و در نتیجه فعالیت شیمیایی آن بیش‌تر است.
۱۰	هر چه شدت نور یا آهنگ خروج گاز آزاد شده از واکنش بیش‌تر باشد، واکنش شیمیایی سریع‌تر و شدید‌تر بوده و واکنش‌دهنده‌ها) فعالیت شیمیایی بیش‌تری دارد.
۱۱	در دوره سوم جدول دوره‌ای، از چپ به راست، اختلاف شعاع اتمی عنصرهای متوالی به‌طور کلی کاهش می‌یابد.
۱۲	اگر چه همه فلزها در حالت‌های کلی رفتارهای مشابهی دارند، اما تفاوت‌های قابل توجهی میان آن‌ها وجود دارد، به‌طوری که هر فلز رفتار ویژه خود را دارد.
۱۳	اغلب فلزهای دستهٔ d دوره چهارم، در طبیعت به شکل ترکیب‌های یونی همچون اکسیدها، کربنات‌ها و... یافت می‌شوند.
۱۴	بررسی‌ها نشان می‌دهد که اتم اغلب فلزهای واسطه با تشکیل کاتیون به آرایش گاز نجیب دست نمی‌یابند. در حالی که کاتیون‌های حاصل از فلزهای اصلی اغلب به آرایش گاز نجیب می‌رسند.

لغت های مهم شیمی کنکور

۲۱	اسکاندینیم (Sc_21) نخستین فلز واسطه در جدول دوره‌ای است که در وسایل خانه مانند تلویزیون رنگی و برخی شیشه‌ها وجود دارد.
۱۶	هر چند طلا در طبیعت به شکل فلزی و عنصری خود نیز یافت می‌شود، اما مقدار آن در معادن طلا بسیار کم است.
۱۷	یافته‌ها نشان می‌دهد که اغلب عنصرها در طبیعت به شکل ترکیب یافت می‌شوند، هرچند برخی نافلزها مانند اکسیژن، نیتروژن، گوگرد و ... به شکل آزاد در طبیعت وجود دارند.
۱۸	در میان فلزها، تنها طلا به شکل کلوخه‌ها یا رگه‌های زرد لابه‌لای خاک یافت می‌شود.
۱۹	آهن فلزی است که در سطح جهان بیشترین مصرف سالانه را در بین صنایع گوناگون دارد.
۲۰	آهن در طبیعت اغلب به شکل اکسید یافت می‌شود.
۲۱	به طور کلی در هر واکنش شیمیایی که به طور طبیعی انجام می‌شود، واکنش پذیری فراورده‌ها از واکنش‌دهنده‌ها کمتر است.
۲۲	هر چه واکنش‌پذیری اتم‌های عنصری بیشتر باشد، در شرایط یکسان تمایل آن برای تبدیل شدن به ترکیب بیشتر است.
۲۳	هر چه فلز فعال تر باشد، میل بیشتری به ایجاد ترکیب دارد و ترکیب‌هایش پایدارتر از خودش هستند.
۲۴	هر چه واکنش‌پذیری یک فلز بیشتر باشد، استخراج آن فلز دشوارتر است.
۲۵	در همه شرکت‌های فولاد جهان از جمله فولاد مبارکه، برای استخراج آهن از کربن استفاده می‌شود.
۲۶	غاظت بیشتر گونه‌های فلزی موجود در کف اقیانوس نسبت به ذخایر زمینی، بهره‌برداری از این منابع را نوبت می‌دهد.
۲۷	نفت خام مخلوطی از هزاران ترکیب شیمیایی است که بخش عمده آن را هیدروکربن‌های گوناگون تشکیل می‌دهند.
۲۸	مجموع ترکیب‌های شناخته شده از کربن، از مجموع ترکیب‌های شناخته شده از دیگر عنصرها بیشتر است.
۲۹	متان ساده‌ترین و نخستین عضو خانواده آلкан‌ها است.
۳۰	در آلkan‌های راست زنجیر، هر اتم کربن به یک یا دو اتم کربن دیگر متصل است، در حالی که در آلkan‌های شاخه‌دار، برخی کربن‌ها به سه یا چهار اتم کربن دیگر متصل هستند.
۳۱	در آلkan‌ها، با افزایش شمار اتم‌های کربن، نقطه جوش، گرانبروی و چسبندگی افزایش و فرار بودن کاهش می‌یابد.

جمع‌بندی شیمی کنکور

۳۲	ویژگی مهم و برجسته آلkan‌ها این است که به علت سیرشده بودن، تمایل چندانی به انجام واکنش‌های شیمیایی ندارند.
۳۳	اتن نخستین عضو خانواده آلken‌هاست که در بیشتر گیاهان وجود دارد و در کشاورزی از آن به عنوان «عمل آورنده» استفاده می‌شود.
۳۴	مهم‌ترین حلال صنعتی آب است، اما اثانول هم یکی از مهم‌ترین حلال‌های صنعتی است.
۳۵	اتین ساده‌ترین آلکین است که از آن برای جوشکاری و برشکاری فلزها استفاده می‌شود.
۳۶	آلkan‌ها بخش عمده هیدروکربن‌های موجود در نفت خام را تشکیل می‌دهند و به‌دلیل واکنش‌پذیری کم اغلب به عنوان به عنوان سوخت به کار می‌روند.
۳۷	سیلیسیم (^{14}Si)، عنصر اصلی سازنده سلول‌های خورشیدی است.

فصل ۲ یازدهم

ردیف	لغت‌ها و قیدها
۱	هر چه دمای ماده بالاتر باشد، میانگین تندری و میانگین انرژی جنبشی ذره‌های سازنده آن بیشتر است.
۲	یکای رایج دما، درجه سلسیوس ($^{\circ}\text{C}$) است، در حالی که یکای دما در «SI» کلوین (K) است.
۳	در برخی موارد از یکای کالری (cal) برای بیان مقدار گرمای استفاده می‌شود.
۴	گرمای را می‌توان هم ارز با آن مقدار انرژی گرمایی دانست که به دلیل تفاوت در دما جاری می‌شود.
۵	بخش عمده انرژی موجود در شیر هنگام فرایند گوارش و سوخت و ساز به بدن می‌رسد.
۶	در فرایند گوارش و سوخت و ساز در بدن با اینکه دما ثابت است (^{37}C)، اما باز هم میان سامانه (غذا) و محیط پیرامون (بدن)، انرژی دادوستد می‌شود.
۷	هر واکنش شیمیایی ممکن است با تغییر رنگ، تولید رسم، آزاد شدن گاز و ایجاد نور و صدا همراه باشد اما یک ویژگی بنیادی در همه واکنش‌های شیمیایی دادوستد گرمای با محیط پیرامون است.
۸	ترموشیمی (گرماسیمی)؛ شاخه‌ای از علم شیمی است که به بررسی کمی و کیفی گرمای واکنش‌های شیمیایی، تغییر آن و تأثیری که بر حالت ماده دارد، می‌پردازد.
۹	در برخی منابع از انرژی پتانسیل موجود در یک نمونه ماده، با نام انرژی شیمیایی یاد می‌شود.
۱۰	شیمی‌دان‌ها گرمای جذب یا آزاد شده در هر واکنش شیمیایی را به طور عمده وابسته به تفاوت میان انرژی پتانسیل مواد واکنش‌هند و فراورده می‌دانند.

لغت های مهم شیمی کنکور

۱۱	گرمای واکنش یکی از ویژگی های کاربردی و بنیادی هر واکنش است که در دما و فشار ثابت، به نوع و مقدار واکنش دهنده، نوع فراورده و حالت فیزیکی مواد شرکت کننده بستگی دارد.
۱۲	همه مواد پیرامون ما در دما و فشار اتاق، آنتالپی معینی دارند.
۱۳	هر سامانه در دما و فشار ثابت، آنتالپی معینی دارد.
۱۴	شیمی دانها تغییر آنتالپی هر واکنش را هم ارز با گرمایی می دانند که در فشار ثابت با محیط پیرامون دادوستد می کند.
۱۵	برای یک واکنش اغلب به جای تغییر آنتالپی واکنش، واژه آنتالپی واکنش به کار می رود.
۱۶	همه واکنش های سوختن گرماده هستند اما ارزش سوختی بدون علامت منفی گزارش می شود.
۱۷	یکی از فراورده های سوختن کامل مواد آبی در دمای اتاق، H_2O است که حالت مایع دارد.
۱۸	آنتالپی بسیاری از واکنش های شیمیایی را نمی توان به روش گرماسنجی اندازه گیری کرد، زیرا برخی از آنها مرحله ای از یک واکنش پیچیده هستند و برخی دیگر به آسانی انجام نمی شوند.
۱۹	متان، ساده ترین هیدروکربن و نخستین عضو خانواده آلکان ها، بخش عمده گاز طبیعی را تشکیل می دهد.
۲۰	شیمی دانها به کار بردن آنتالپی های پیوند را برای تعیین ΔH واکنش هایی مناسب می دانند که همه مواد شرکت کننده در آنها به حالت گاز هستند.
۲۱	به کار بردن میانگین آنتالپی پیوندها برای تعیین ΔH واکنش های گازی با مولکول های پیچیده تر، اغلب در مقایسه با داده های تجربی، تفاوتی آشکار نشان می دهد.
۲۲	انفجار، واکنش شیمیایی بسیار سریعی است که در آن از مقدار کمی ماده منفجر شونده به حالت جامد یا مایع حجم زیادی از گازهای داغ تولید می شود.
۲۳	افزودن محلول سدیم کلرید به محلول نقره نیترات باعث تشکیل سریع رسوب سفید رنگ نقره کلرید می شود.
۲۴	اشیای آهنه در هوای مرطوب به کندی زنگ می زند. زنگار تولید شده در این واکنش ترد و شکننده است و فرو می ریزد.
۲۵	بسیاری از کتاب های قدیمی در گذر زمان زرد و پوسیده می شوند از این رو واکنش تجزیه سلولز کاغذ بسیار کند رخ می دهد.
۲۶	فلزهای قلیایی سدیم و پتاسیم در شرایط یکسان با آب سرد به شدت واکنش می دهند، اما سرعت واکنش ها متفاوت است.
۲۷	محلول بنفس رنگ پتاسیم پرمنگنات با یک اسید آبی در دمای اتاق به کندی واکنش می دهد اما با گرم شدن، محلول به سرعت بی رنگ می شود.

جمع بندی شیمی کنکور

۲۸	محلول هیدروژن پر اکسید در دمای اتاق به کندی تجزیه شده و گاز اکسیژن تولید می‌کند، در حالی که افزودن دو قطره محلول پتاسیم یدید، سرعت واکنش را به طور چشمگیری افزایش می‌دهد.
۲۹	برخی از افراد با مصرف کلم و حبوبات دچار نفخ می‌شوند، زیرا فاقد آنزیمی هستند که آن‌ها را کامل و سریع هضم کند.
۳۰	آشناترین عضو خانواده کربوکسیلیک اسیدها، اتانوئیک (استیک) اسید با فرمول CH_3COOH است.
۳۱	برخی واکنش‌های شیمیایی مانند گوارش، مغیث و ضروری هستند اما برخی دیگر مانند خوردگی و سایل آهنی، زیان بار و ناخواسته هستند.
۳۲	برخی از ریزمذی‌ها به عنوان بازدارنده از انجام واکنش نامطلوب و ناخواسته به دلیل حضور رادیکال‌ها جلوگیری می‌کنند.

فصل ۳ یازدهم

ردیف	لغت‌ها و قیدها
۱	اغلب فراورده‌های پتروشیمیایی برای تولید انواع گوناگون الیاف مانند پلی استر، نایلون و ... به کار می‌روند.
۲	تعیین تعداد دقیق مونومرهای شرکت‌کننده در یک واکنش پلیمری ممکن نیست و تاکنون هیچ قاعده‌ای برای اتصال شمار مونومرها به یکدیگر ارائه نشده است.
۳	هر ترکیب آلی که در ساختار خود پیوند دوگانه کربن-کربن در زنجیره کربنی داشته باشد، می‌تواند در واکنش پلیمری شدن شرکت کند.
۴	پلی اتن یکی از مهم‌ترین پلیمرهای ساختگی است که سالانه میلیون‌ها تن از آن در شرکت‌های پتروشیمی تولید می‌شود.
۵	متانوئیک اسید (فورمیک اسید) با فرمول HCOOH ، اولین عضو خانواده کربوکسیلیک اسیدها است.
۶	اتانوئیک اسید (استیک اسید) یکی از پرکاربردترین اسیدها در زندگی روزانه است.
۷	در ترکیب‌های آلی که دو بخش قطبی و ناقطبی دارند، با افزایش طول زنجیر کربنی، بخش ناقطبی بزرگ‌تر می‌شود، قطبیت مولکول کاهش می‌یابد و احلال‌پذیری آن در آب کم‌تر می‌شود.
۸	پلیمرهای سازنده پوشک با مولکول‌های موجود در محیط پیرامون واکنش می‌دهند و برخی پیوندهای موجود در ساختار آن‌ها شکسته می‌شوند.

لغت‌های مهم شیمی کنکور

فصل ۱ دوازدهم

ردیف	لغت‌ها و قیدها
۱	عسل حاوی مولکول‌های قطبی است که در ساختار خود شمار زیادی گروه هیدروکسیل دارند.
۲	صابون‌های جامد نمک سدیم اسیدهای چرب و صابون‌های مایع نمک پتاسیم یا آمونیوم اسیدهای چرب هستند.
۳	صابون ماده‌ای است که هم در چربی‌ها و هم در آب حل می‌شود.
۴	اغلب موادی که در زندگی روزانه با آن‌ها سروکار داریم، از مخلوط دو یا چند ماده تشکیل شده‌اند.
۵	کلرئیدها حاوی توده‌های مولکولی با اندازه‌های متفاوت هستند و ذره‌های موجود در کلرئیدها بزرگ‌تر از محلول‌ها می‌باشد.
۶	صابون همه لکه‌ها را به یک اندازه از بین نمی‌برد.
۷	آب دریا و آب مناطق کویری که شور هستند، مقدار زیادی از یون‌های کلسیم و منیزیم دارند.
۸	پاک‌کننده‌های غیرصابونی قدرت پاک‌کنندگی بیش‌تری نسبت به صابون‌ها دارند و با یون‌های موجود در آب سخت تشکیل رسوب نمی‌دهند.
۹	برای افزایش قدرت پاک‌کنندگی مواد شوینده، به آن‌ها نمک‌های فسفات می‌افزایند.
۱۰	برای افزایش خاصیت ضدغوفونی کنندگی و میکروب‌کشی صابون‌ها به آن‌ها ماده شیمیایی کلردار اضافه می‌کنند.
۱۱	هر چه شوینده‌ای مواد شیمیایی بیش‌تری داشته باشد، احتمال ایجاد عوارض جانبی آن بیش‌تر خواهد بود.
۱۲	در اغلب مواد شیمیایی، اسیدها و بازها نقش مهمی دارند؛ برای نمونه اغلب داروها ترکیب‌هایی با خاصیت اسیدی یا بازی هستند.
۱۳	اسیدها با اغلب فلزها واکنش می‌دهند و طی این واکنش گاز هیدروژن (H_2) تولید می‌شود.
۱۴	زندگی بسیاری از آبزیان به میزان pH آب وابسته است. همچنین اغلب میوه‌ها دارای اسیدند و pH کمتر از ۷ دارند.
۱۵	نخستین کسی که اسیدها و بازها را بر یک مبنای علمی توصیف کرد سوانت آرنیوس بود.
۱۶	هر چه $[H^+]$ در محلولی بیش‌تر باشد، آن محلول اسیدی تر و هر چه $[OH^-]$ در محلولی بیش‌تر باشد، آن محلول بازی تر است.
۱۷	برخی از اکسیدها با آب واکنش می‌دهند و محلولی با خاصیت اسیدی یا بازی ایجاد می‌کنند.

جمع بندی شیمی کنکور

۱۸	خوارکی‌ها، شوینده‌ها، داروها، مواد آرایشی و بهداشتی شامل مقادیر متفاوتی از یون هیدرونیوم هستند.
۱۹	در فرایند تولید مواد گوناگون، اغلب تعیین و کنترل غلظت یون هیدرونیوم نقش مهمی دارد.
۲۰	اسیدهای قوی در آب تقریباً به طور کامل یونش می‌یابند ($\alpha \approx 1$) ولی اسیدهای ضعیف در آب به میزان جزئی یونیده می‌شوند و شمار یون‌ها در محلول کم است ($\alpha < 1$)
۲۱	اسیدها و بازها با ثابت یونش کوچک، الکتروولیت ضعیف به شمار می‌روند.
۲۲	اغلب اسیدها ضعیف و برخی نیز قوی هستند.
۲۳	در محلول سرکه، شمار ناچیزی از یون‌های آب پوشیده هم زمان با شمار زیادی از مولکول‌های استیک اسید یونیده‌نشده حضور دارند.
۲۴	کربوکسیلیک اسیدها از جمله اسیدهای ضعیف هستند که تنها هیدروژن گروه کربوکسیل آن‌ها می‌تواند به صورت یون هیدرونیوم وارد محلول شود.
۲۵	در اسیدهای ضعیف، غلظت همه گونه‌های موجود در محلول ثابت است.
۲۶	در واکنش‌های برگشت‌پذیر، همه واکنش‌دهنده‌ها به فراورده تبدیل نمی‌شوند و در شرایط معین مقدار آن‌ها در سامانه ثابت خواهد ماند.
۲۷	برای یک سامانه تعادلی در دمای ثابت، غلظت تعادلی گونه‌های موجود در محلول ثابت است.
۲۸	در یک واکنش برگشت‌پذیر که هم‌زمان واکنش‌های رفت و برگشت به طور پیوسته انجام می‌شوند، سرانجام مقدار واکنش‌دهنده‌ها و فراورده‌ها ثابت می‌ماند.
۲۹	برای هر واکنش تعادلی یک ثابت تعادل وجود دارد که فقط تابع دمایست و به مقدار واکنش‌دهنده‌ها بستگی ندارد.
۳۰	هر چه ثابت یونش اسیدی در دمای معین، بزرگ‌تر باشد، آن اسید بیشتر یونیده شده و غلظت یون‌های موجود در محلول آن بیشتر و آن اسید قوی‌تر است.
۳۱	کاغذ pH ، تقریبی محلول‌ها را نشان می‌دهد.
۳۲	کاغذ pH در برخی محلول‌ها و آب خالص تغییر رنگ نمی‌دهد؛ زیرا غلظت یون‌های هیدرونیوم و هیدروکسید در این سامانه‌ها با یک دیگر برابر است.
۳۳	آب خالص رسانایی الکتریکی ناچیزی دارد که بیانگر وجود مقدار بسیار کمی از یون‌های هیدرونیوم و هیدروکسید است.
۳۴	در یک محلول با افزایش غلظت یون هیدرونیوم، غلظت یون هیدروکسید کاهش می‌یابد و برعکس.

لغت های مهم شیمی کنکور

سود سوزآور و پتانس سوزآور از جمله بازهای بسیار قوی بوده و آمونیاک باز ضعیف میباشد.	۳۵
در اسیدها و بازها، به ترتیب هر چه K_a و K_b بزرگ تر باشد، قدرت اسیدی و بازی نیز بیشتر است.	۳۶
دیواره داخلی معده به طور طبیعی مقدار کمی از یون‌های هیدرونیوم تولیدشده را جذب میکند.	۳۷

فصل ۲ دوازدهم

ردیف	لغت و یا قید
۱	پرکاربردترین شکل انرژی در به کارگیری فناوری‌های مانند تأمین روشناهی، انرژی الکتریکی است.
۲	باتری مولدی است که در آن واکنش‌های شیمیایی رخ می‌دهد تا بخشی از انرژی شیمیایی مواد به انرژی الکتریکی تبدیل شود.
۳	اکسیژن نافلزی است که با اغلب فلزها واکنش می‌دهد و آن‌ها را به اکسید فلز تبدیل می‌کند.
۴	اغلب فلزها در واکنش با نافلزها تمایل دارند یک یا چند الکترون خود را به نافلزها داده و ضمن اکسایش به کاتیون تبدیل شوند.
۵	فلزها اغلب کاهنده و نافلزها اغلب اکسنده هستند.
۶	اغلب فلزها در واکنش با محلول اسیدها، گاز هیدروژن و نمک تولید می‌کنند.
۷	در برخی واکنش‌های اکسایش - کاهش، افزون بر داد و ستد الکترون، انرژی نیز آزاد می‌شود.
۸	در یک واکنش اکسایش - کاهش، فلزی که قدرت کاهنده‌گی بیشتری دارد، می‌تواند با برخی کاتیون‌های فلزی واکنش دهد و آن‌ها را به اتم‌های فلزی بکاهد.
۹	در واکنش‌های اکسایش - کاهش، واکنش بخشی از انرژی خود را به شکل گرمایی به محیط می‌دهد.
۱۰	اندازه‌گیری پتانسیل یک نیم سلول به طور جداگانه، ممکن نیست و باید این کمیت را به طور نسبی اندازه‌گیری کرد.
۱۱	در جدول پتانسیل کاهشی استاندارد، نیم واکنش‌ها به شکل کاهش نوشته می‌شوند و رتبه‌بندی فلزها در سری الکتروشیمیایی به ترتیب کاهش پتانسیل کاهشی استاندارد (E°) آن‌هاست.
۱۲	لیتیم در میان فلزها کمترین چگالی و کمترین پتانسیل کاهشی استاندارد (E°) را دارد.
۱۳	در سلول سوختی، بخش قابل توجهی از انرژی شیمیایی به انرژی الکتریکی تبدیل می‌شود و رایج‌ترین سلول سوختی، سلول هیدروژن- اکسیژن است.

جمع بندی شیمی کنکور

۱۴	اغلب نافلزها و فلزهای واسطه عدد اکسایش گوناگونی در ترکیب‌های خود دارند.
۱۵	آب خالص رسانایی الکتریکی ناچیزی دارد؛ از این‌رو برای برکافت آن باید اندکی الکتروولیت به آب افزود.
۱۶	در سلول گالوانی، الکترودها در دو الکتروولیت متفاوت قرار دارند در حالی که در سلول الکتروولیتی، هر دو الکترود درون یک الکتروولیت قرار می‌گیرند.
۱۷	در سلول گالوانی یون‌ها به سمت الکترود با بار همنام و در سلول الکتروولیتی به سمت الکترود با بار ناهمنام حرکت می‌کنند.
۱۸	فلز سدیم یک کاهنده قوی است که در طبیعت به حالت آزاد یافت نمی‌شود.
۱۹	در سلول‌های الکتروولیتی، واکنش اکسایش- کاهش در جهت غیرخودبه‌خودی انجام می‌شود
۲۰	آهن پر مصرف‌ترین فلز در جهان است.
۲۱	فلزهای نجیبی مانند طلا و پلاتین حتی در محیط‌های اسیدی نیز اکسایش نمی‌یابند.
۲۲	آلومینیم فلزی است که به سرعت در هوا اکسید می‌شود اما خوردگی نمی‌شود.
۲۳	در جدول پتانسیل کاهشی استاندارد، عنصر فلور بیشترین پتانسیل کاهشی استاندارد را دارد، از این‌رو بیشترین خاصیت اکسندگی را دارد.

فصل ۳ دوازدهم

ردیف	لغت و یا قید
۱	شمار بسیاری ماده با رفتارهای گوناگون، تنها از شمار معینی اتم با آرایش و چیدمانی نظاممند پدید آمده‌اند.
۲	SiO_2 افزون بر خاک رس، یکی از سازنده‌های اصلی بسیاری از سنگ‌ها، صخره‌ها و نیز شن و ماسه است.
۳	سیلیسیم پس از اکسیژن فراوان‌ترین عنصر در پوسته جامد زمین است.
۴	سیلیس (SiO_2) فراوان‌ترین اکسید در پوسته جامد زمین می‌باشد.
۵	مواد کوالانسی دارای سختی و نقطه ذوب بالاتری نسبت به مواد مولکولی هستند.
۶	کربن و سیلیسیم عنصرهای اصلی سازنده جامد‌های کوالانسی در طبیعت هستند.
۷	الماس، جامد کوالانسی سه بعدی و گرافیت جامد کوالانسی دو بعدی است.
۸	سیلیسیم خالص ساختاری همانند الماس دارد؛ اما نقطه ذوب الماس بالاتر است.

لغت های مهم شیمی کنکور

۹	در ترکیب های کووالانسی، همه اتم ها با پیوند کووالانسی (اشتراکی) به یک دیگر متصل هستند.
۱۰	اغلب ترکیب های آلی جزء مواد مولکولی هستند.
۱۱	خورشید بزرگترین منبع انرژی برای زمین است که از جمله منابع تجدید پذیر می باشد.
۱۲	هر چه تفاوت بین نقطه ذوب و جوش یک ماده خالص بیشتر باشد، آن ماده در گستره دمایی بیشتری به حالت مایع بوده و نیروهای جاذبه میان ذره های سازنده مایع قوی تر است.
۱۳	در ترکیب های یونی نیروهای جاذبه به شمار معینی از یون ها محدود نیست؛ بلکه میان همه آن ها و در فاصله های گوناگون وارد می شود.
۱۴	در جامد های یونی نیروی جاذبه میان یون های ناهم نام بیشتر از نیروی دافعه میان یون های همنام است.
۱۵	فرمول شیمیایی هر ترکیب یونی، ساده ترین نسبت کاتیون و آنیون های سازنده آن را نشان می دهد.
۱۶	به شمار نزدیک ترین یون های ناهم نام پیرامون هر یون در شبکه بلور، عدد کوئوردیناسیون می گویند.
۱۷	هر چه چگالی بار یون های سازنده یک ترکیب یونی بیشتر باشد، انرژی شبکه بلور آن ترکیب یونی بالاتر بوده و دارای نقطه ذوب و جوش بیشتری است.
۱۸	آنالپی فروپاشی شبکه بلور ترکیب های یونی با بار الکتریکی کاتیون و آنیون رابطه مستقیم دارد.
۱۹	بخش عمده عنصر های جدول دوره ای را فلزها تشکیل می دهند.
۲۰	در مدل دریای الکترونی، ساختار فلزها آرایش منظمی از کاتیون هادر سه بعد است که در فضای میان آن ها سیستم ترین الکترون های موجود در اتم، دریایی را ساخته اند و در آن آزادانه جابه جا می شوند.
۲۱	تیتانیم (IV) اکسید، آهن (III) اکسید و دوده (C(s)) از جمله رنگ دانه های معدنی هستند که به ترتیب رنگ های سفید، قرمز و سیاه ایجاد می کنند.
۲۲	محلول ترکیب های برخی فلزات واسطه به رنگ های گوناگون دیده می شود.
۲۳	تنوع و شمار مواد مولکولی بیشتر از مواد یونی و آن هم بیشتر از مواد کووالانسی است.

جمع بندی شیمی کنکور

فصل ۴ دوازدهم

ردیف	لغت و یا قید
۱	هوای خشک و پاک مخلوطی از گازهای گوناگون است که به طور یکنواخت در هواکره پخش شده‌اند
۲	با افزایش دما، سرعت واکنش‌های شیمیایی نیز بیشتر می‌شود.
۳	برای این که یک واکنش شیمیایی آغاز شود، باید واکنش‌دهنده‌ها مقدار معینی انرژی داشته باشند.
۴	انرژی فعال‌سازی و سرعت واکنش با هم رابطه عکس دارند.
۵	کاتالیزگرها در واکنش شرکت می‌کنند؛ اما در پایان واکنش مصرف نشده باقی می‌مانند.
۶	کاتالیزگر با تغییر مسیر واکنش، انرژی فعال‌سازی را کاهش داده و سبب می‌شود واکنش‌دهنده‌ها سریع‌تر به فراورده‌ها تبدیل شوند.
۷	مبدل‌های کاتالیستی توری‌هایی از جنس سرامیک هستند که سطح آن‌ها با فلزهای رو دیم (Rh)، پالادیم (Pd) و پلاتین (Pt) پوشیده شده است.
۸	در مبدل‌های کاتالیستی، کاتالیزگرها اغلب اختصاصی و انتخابی عمل می‌کنند.
۹	در مبدل‌های کاتالیستی خودروهای دیزلی با انجام واکنش بین گازهای NO_2 و NH_3 ، تا حدود زیادی از ورود این گازها به هواکره جلوگیری می‌شود.
۱۰	دمای گازهای خروجی از اگزوز خودروها در زمان بسیار کوتاه، به سرعت کاهش می‌یابد.
۱۱	گیاهان امکان جذب مستقیم نیتروژن از هوا را ندارند. از این رو آمونیاک مایع به عنوان کود شیمیایی به طور مستقیم به خاک تزریق می‌شود.
۱۲	هر چه میزان پیشرفت واکنش بیش‌تر باشد، درصد بیش‌تری از واکنش‌دهنده‌ها به فراورده‌ها تبدیل می‌شوند.
۱۳	در واکنش‌های تعادلی با افزایش غلظت یکی از مواد شرکت‌کننده در دمای ثابت، تعادل در جهت مصرف آن ماده و با کاهش غلظت یکی از مواد، تعادل در جهت تولید آن ماده جایه‌جا می‌شود.
۱۴	کاهش حجم سامانه گازی (معادل با افزایش فشار سامانه) در دمای ثابت، تعادل را در جهت مول‌های گازی کم‌تر و افزایش حجم سامانه گازی (معادل با کاهش فشار سامانه)، تعادل را در جهت تعداد مول‌های گازی بیش‌تر جایه‌جا می‌کند.
۱۵	در یک سامانه گازی، با افزایش شمار مول گاز، تعداد برخوردها به دیواره ظرف که معادل با فشار گاز است، بیش‌تر می‌شود.

لغت های مهم شیمی کنکور

<p>۱۶ افزایش فشار بر یک واکنش تعادلی با شمار مول های گازی برابر در دو سوی معادله واکنش یا واکنش فاقد شرکت کننده گازی، تأثیری بر جابه جایی تعادل نخواهد داشت.</p>	۱۶
<p>۱۷ تنها عامل مؤثر در تغییر مقدار ثابت تعادل (K) در واکنش های تعادلی، دماست.</p>	۱۷
<p>۱۸ تغییر دما بر جابه جایی تعادل های گوناگون، با توجه به گرماده یا گرمگیر بودن آن ها، تأثیر متفاوتی دارد.</p>	۱۸
<p>۱۹ در فرایند هابر، افزایش دما و فشار به ترتیب موجب کاهش و افزایش درصد مولی آمونیاک در مخلوط تعادلی می شوند.</p>	۱۹
<p>۲۰ در واکنش های گرماده، با افزایش دما، مقدار فراورده ها و ثابت تعادل کاهش می یابد و بر عکس.</p>	۲۰
<p>۲۱ در واکنش های گرمگیر، با افزایش دما، مقدار فراورده ها و ثابت تعادل افزایش می یابد و بر عکس.</p>	۲۱
<p>۲۲ مواد شیمیایی به صورت غیر یکنواخت در جهان توزیع شده اند. خام فروشی، ساده ترین راه بهره برداری از منابع طبیعی است.</p>	۲۲
<p>۲۳ گاز اتن یکی از مهم ترین خوراک ها در صنایع پتروشیمی است.</p>	۲۳
<p>۲۴ اغلب مواد آلی شامل گروه های عاملی گوناگون هستند. در تولید مواد آلی، هر چه نوع و تعداد گروه های عاملی در مولکول هدف بیشتر باشد، ساخت آن دشوار تر است.</p>	۲۴
<p>۲۵ اتیلن گلیکول و ترفتالیک اسید به طور مستقیم از نفت خام به دست نمی آیند.</p>	۲۵
<p>۲۶ در تهیه ترفتالیک اسید از پارازایلن، از محلول غلیظ پتاسیم پرمونگنات و در تهیه اتیلن گلیکول از اتن، از محلول آبی و رقیق پتاسیم پرمونگنات استفاده می شود.</p>	۲۶
<p>۲۷ پلی اتیلن ترفتالات ماندگاری زیادی داشته و به کندی تجزیه می شود، اما قابل بازیافت است.</p>	۲۷
<p>۲۸ متانول مایعی بی رنگ، بسیار سمی و ساده ترین عضو خانواده الکل ها است که می توان آن را از چوب تهیه کرد.</p>	۲۸
<p>۲۹ گاز متان یک آلкан است و واکنش پذیری بسیار کمی دارد و تبدیل آن به متانول فرایندی دشوار است.</p>	۲۹
<p>۳۰ هر واکنشی که در آن ترکیب آلی اکسیژن دار از یک هیدروکربن تولید می شود، واکنش اکسایش - کاهش است.</p>	۳۰